Anul I Nr. 12

4 pagini 5 Lei

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
BUCUREŞTI
Str. Popa Petre No. 42 Etaj III
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

SĂPTĂMÂNAL DE POLITICĂ ŞI CULTURĂ ROMÂNEASCĂ

NUMĂR DE CRĂCIUN 1943

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 100 lei pe an
Pentru instituţii 1000 lei pe an

Înscris la Tribunalul Ilfov, Registrul publicaţiilor sub Nr. [illegible]

NAŞTEREA DOMNULUI

de TOMA VLĂDESCU

Scriem din lumea asta, scriem din întuneric şi nu ştim unde merg glasurile noastre de aici. Ne-am întrebat vreodată care care să fie destinul cuvintelor? Ce-or fi, unde se duc şi ce vor fi izbutind ele să spună întreg până în clipa ultimă când sunetul lor apune! Maeştrii noştri vechi au izbutit să priceapă acel sens în care cuvântul trebuia să reprezinte, trebuia să fie parcă însuşi lucrul pe care-l exprimă, cum de atâtea ori ne lămureşte Platon, — iar vechiul „Logos" nu avea alt înţeles decât aproape al totalităţii manifestărilor sensibile şi intelectuale. Adevărul întreg, spune, Logos, — substanţă şi viaţă. Revelarea lucrului în triumfalele lui esenţe, — prin conturile sunetului şi ale cuvântului. Iar timpul creştin trebuia să desăvârşească acest adevăr şi să-i dea cele mai de sus coroane ale împlinirii.

Nu rostim într'adevăr de atâtea ori aceste prime versete ale Evangheliei după Ioan?

„La început era Cuvântul şi Cuvântul era cu Dumnezeu, şi Cuvântul era Dumnezeu..."

Noi înşine suntem copii astfel din această Dimineaţă dintâi, care cu noi nu face decât să-şi continue invincibile, fluide şi văpaie de viaţă. Nimic nu este fără importanţă aici de pământ: niciun gest, niciun sgomot, nicio silabă. Ele sunt cuprinse, sunt scrise în toate marile Rosturi care ne ţin, şi chiar poate în această enigmatică parcelă de libertate pe care s'ar spune că o avem, ca o teribilă încercare, ca o capcană fără sfârşit, din care nu înţelegem decât atât de puţin... Suntem astfel o parte vie din această primă Auroră, din acest iniţial Cuvânt, — iar glasurile noastre aulice, sunetele, „cuvintele" pe care le spunem, dacă ne dau un mai întreg şi un mai definitiv contur, par nu mai puţin să prelungească până în luminatul Eter această stranie arătare de viaţă care suntem, cuşicând ar trebui noi înşine, dar poate noi, să ne lămurim până dincolo de spaţii, dincolo de lume şi timp... Cum se aud atunci, cum sună cuvintele, vieţile noastre, „Acolo", undeva, unde nopţile se despart de zi, unde guvernează bogat şi singur, unic, Adevărul celeilalte Naturi? Şi mai ales cum restituim noi acestui Cuvânt întreg şi pur, din care suntem, partea noastră originală, misterioasa lumină închisă pe care Pascal o ştia atâta de oprimată şi tristă în fiecare din noi! O vedem întinată de cât amestec impur, de cât lucru corupt, de cât neadevăr şi de cât blestem...

Astea sunt gândurile care mă poartă, în anul acesta iar, pe drumurile străvechi ale pelerinajului nostru creştin, lângă Staulul Glorioasei Lumini pe care, cum spune evanghelistul, „întunericul n'a biruit-o..." Vom vorbi iar de Iisus, cu toţii, — dar poate fiecare noastră sărbătorească să aibă ceva strident în ceasul ăsta în care Răul urlă la toate hotarele lumii şi în care noi înşine avem în suflet, în priviri, în noi atâtea porniri nevindecate şi atâtea reflexe triste...

Vom vorbi de Iisus, — şi numele lui poate vom încerca să-l cântăm... Cupeţe mari se vor întinde în case poate prea mult bogate — ca să evoace, greu!, freamătul nopţii de incandescente linişti — şi vor fi muzici şi jocuri, iar discursurile noastre tipărite se vor răsfăţa pe mari pagini de gazetă colorate de tot luxul tiparului...

Să ne veselim, desigur — dar cum! Să-l celebrăm pe Iisus după Legea Lui, — sau după a noastră?... Să-l cunoaştem în Cuvântul care a fost El, pe care El l-a reîntrupat — „Nicio dovadă a lui Dumnezeu, fără Iisus, spunea Pascal; şi Cuvântul s'a făcut trup şi a locuit printre noi, cum spune Ioan — să-l cunoaştem aşa dar în acest Adevăr, în acest cuvânt, sau dincoace numai, în natura oarbă în care se strâmbă şi se agită sfărâmăturile noastre figuri?...

Sunt întrebări care trec de ziua de azi, ca să ne cheme la marile înţelegeri pe care nu le mai ştim. De adevăratul Iisus, de altfel, vorbim atâta de rar, — aproape numai ocazional şi festiv... Şi cunosc un strigăt care e toată desperarea pământului, în groaza zilelor care ne scapă... Este de Gide — înfometat şi trist, de o sete care nu va mai şti să se stingă: un pas assez constant souci de la mort, n'aura pas assez donné de prix à chaque instant de la vie..." Am spus cuvântul aşa cum îl mai ţinem minte din aceste arzătoare, prime Nourritures — dar câtă noapte apasă pe atâtea amare desastre! Şi aceasta să fie esenţialul? Această enigmatică viaţă pe care o pierdem fără s'o ştim, aceste lucruri închise şi reci, aceste pieritoare plăceri — hrana asta a pământului care nu ne va sătura şi aceste fântâni de mult secate peste care în zadar se pleacă buzele noastre fierbinţi... Asta să fie, numai atâta să vrem? Aş înţelege mai de grabă cuvântul, aş crede într'adevăr că o nu îndestulă grije de viaţa noastră mare, de veşnicul orizont, nu ne-a dat încă destul dispreţ, destulă uitare, destulă desnădejde de efemerele lumi, de timpul strâmt în care trăim...

Şi de aceea nici pe Iisus nu-l cunoaştem, şi deaceea poate leagănul lui noi venim deseori să plimbăm atâtea inutile zorzoane sau veştede flori de mucava, buruiana inimilor corupte care creşte de mii de ani pe toate sterpele noastre pământuri.

...Ci noi am vrea astăzi, sfioşi şi mărunţi, să venim la staulul din Betleem ca acele cornute care au trimis primii aburi calzi în noaptea peste copilul născut, simpli şi clari ca ciobanii din câmp cari n'au întârziat să se-adune, să venim cu mâinile goale altfel chiar decât aceşti magi dela Răsărit cari au trecut Eufratul ca să se închine şi cari de altfel erau tot duhul, erau toată inspiraţia acelui Pământ... Am vrea ca florile noastre să fie însângerat — şi dintr'o inimă pe care s'o regăsim.

Şi de aceea poate haina noastră astăzi, acum, de Crăciun, e aceea pe care ne-o ştiţi — şi n'am făgăduit nici „număr special" de pagini", nici jocuri, nici alte culori... Noi n'avem... Dar poate nu e atâta de rău! N'a venit gol pe lume Iisus — n'a trebuit el să plece mai despuiat? În marea şi creştină de azi, haina asta a sărăciei ni se pare a fi de elegance... Cu ea, parcă vom fi mai întâi chemaţi! Ea ne va ajuta poate să ne apropiem mai mult... Să simţim astfel mai aproape de sufletul, de carnea noastră chiar, focul înalt al copilului născut din Fecioară şi care n'a sfârşit să ardă peste milenii.

A fost, acum aproape două mii de ani aşa-dar, acest neprevăzut minut, sărbătoarea virginală a Mariei. Cum a ales îngerul pe Maria, — cum, mai târziu, Iuda a trebuit să fie ales pentru cele mai negre destine — sunt mistere în care inimile noastre tremură.

Dar Maria ştia, şi sufletul ei nu va fi epuizat niciodată toate tainele harului pe care-l primise, neatinse arome de suave fericiri care înfiorau sânul ei de fecioară, — iar Luca în cartea lui nu o singură dată ne spune: „Şi Maria păstra toate cuvintele acestea şi se gândea la ele în inima ei"...

Erau cuvintele păstorilor care audeau în noaptea glasurile de Sus, dar glasurile astea acute şi aceste tulburătoare cuvinte nu erau desigur făcute să întâlnească în inima străpunsă a Mariei ecourile îngerului care vestise întâi...

Cum îşi va fi privit ea copilul acesta în leagăn! „Şi fiindcă nu era loc în casa de poposire, l-au aşezat într'un staul" — spune evanghelistul...

Din prima clipă, pentru Iisus nu s'a găsit loc subt acoperişurile noastre — şi asta poate ar fi esenţial să reţinem întâi... Iar Staulul acesta el însuşi nu va fi fost probabil nimic din somptuoasele compoziţii cu care ne-au obişnuit pictorii Renaşterii — dar „străvechiul, sărmanul staul din timpurile străvechi", cum cum spune Papini, „patru ziduri netencuite, cu bolovani murdari pe jos, cu coperiş de bârne şi lespezi"... Aşa s'a născut Mântuitorul, în drum, — departe de zidurile bogate, dincolo de palatele lumii. Şi poate el nu va fi fost aici acest copil puţin carnal şi fermecător pe care ni-l arată Botticelli, pe care noi tocmai de aceea îl preferăm în simplele linii ale lui Giotto, — dar pruncul a-tot-ştiutor şi mirat, acest etern copil pe care-l va fi văzut Péguy, şi care dela început fireşte a avut nevoe de bolţile nesfârşite unde se ridicau acum aceste drepte, aceste implacabile priviri de copil, şi tot zâmbetul neînţeles al blândei figuri...

Cum ar fi trăit el în casele oamenilor, — în casele noastre comode! Dela început ochii lui au sorbit depărtările — pe care le va strige mai târziu, — au avut nevoe de toată respiraţia, de tot norul lumii... Şi cine ar fi privit [illegible] pe care o tremurau florii acelei luminate nopţi, carnea lui strivită de [illegible], cine s'ar fi priceput să descopere ochii limpezi de atâtea mărturisiri, în clipa în care [illegible] se puteau arăta cu fiecare contact — aceste zile chiar, aceşti oameni cari se [illegible] pricepeau, acest pământ a-supriţi — ar fi înţeles desigur că în leagănul acela, în acel staul sărac, erau toate [illegible] lumii, era cuvântul divin, era „viaţa" noastră pierdută şi care din nou încerca să se nască... Era puritatea pe care n'o mai avem, marea despărţire de [illegible] — cea mai liberă lume! „LIBERĂ", — numai atât... Era tot.

...O ceată de oameni simpli, îndoielnici oameni, cari mai mult simţeau decât puteau să priceapă, a fost tot alaiul acestui [illegible] copil... care până la sfârşit copil a rămas. Această trupă sălbatecă, care trebuia să prindă veacurile în piept şi călcând hotarele strâmte, să poarte un sublim scandal peste toate zările, peste pământ şi ape... Acest suflet care nu s'a sfârşit! Sarea pământului...

Din trupa asta noi unde suntem, — unde-am rămas? Auzim

(Continuare în pag. 4)

Un gând pentru Armată

Pentru a câtea oară sărbătorile îi găsesc pe soldaţii noştri din nou cu mâna strânsă pe armă la hotarele Patriei? Un Crăciun mai trist anul acesta — şi poate cel mai trist din câte am avut să cunoaştem în ultimele două decenii. Dezastrele pe care le-am suferit ne-au gonit bucuria, şi în cânteceie de sărbători nu ştiu câţi dintre noi nu vor avea un ochi plângând pentru atâtea lucruri scumpe care azi nu mai sunt ale noastre...

Dar din toată lumea asta care se poate lăsa unor palide desnădejdi, soldaţii singuri, ei toţi, ofiţeri şi soldaţi rămân neclintiţi şi dârji acolo unde au fost puşi să păzească — rămân de veghe. În zilele astea, fireşte, primul nostru gând la ei se cade să ni se ducă... Ei singuri nu vor avea acum, ca şi în atâţi ani cari au trecut, bucuria liniştită a familiei, nici colţul odihnitor al casei, nici focul familial, nici privirea copiilor... Femei nostalgice, şi de mult prea singure, vor rămâne şi de data asta cu lungi priviri pe aceleaşi scrisori care le vin de „undeva" de pe zonă... E puţin inima lor acolo, a sufletului acestor case, al acestor familii care încă rămân să aştepte. Bradul tradiţional, soldaţii noştri îl vor privi şi anul acesta pe creste de munţi, încărcaţi de zăpezi, subt un cer de plumb şi de frig...

Dar în încordarea aceasta care nu se termină, şi în acest atâta de lung sacrificiu ridicat peste toată suferinţa care ni s'a impus, nouă să ne fie îngăduit să vedem calitatea eminentă a acestor soldaţi, virtuţile superioare ale oştirii.

Examenul lor de sânge, soldaţii noştri şi l-au trecut de mult, — şi nu ar fi nimeni pe lume care să nu cunoască locul biruitor al armelor noastre şi legendara vitejie a ţăranilor luptători.

Dar iată această profundă ordine în ceasul marilor aşteptări, iată această disciplină dârză pe care n'a obosit-o nimic şi care spune limpede lumii că nu se pleacă şi nu renunţă. N'ar îl aştepta decât un semn soldaţii aceştia ca să reia vechiul lor pas de luptă, şi al uragan de foc să amintească atâtea triumfuri de ieri... Un semn, spun, — un semn care n'a putut să se dea! Să căutăm înnapoia fronturilor pe acela cari au împiedicat armatele noastre să meargă înainte...

Dar nu este mai puţin sigur, nici mai puţin adevărat că în aceşti doi ani de foc din urmă, trei ani aproape, aceste armate de atâtea glorioase amintiri, şi aceşti soldaţi cari n'au fost lăsaţi să se bată, au câştigat totuşi o şi mai impresionantă biruinţă — morală! Noi n'am cunoscut mişcări de caracter anarhic în cadrele militare, nici dezagregări, nici oboseli, nici defecţiuni. În circumstanţe din cele mai crâncene, soldatul nostru, dela ultimul om de trupă până la cei mai înalţi ofiţeri, a arătat din plin patetica energie disciplinată a luptătorului pe care nu-l descompune nicio trădare, pe care nu-l intimidează niciun dezastru.

Soldatul acesta atunci e încă odată un biruitor, — şi e poate singurul biruitor al zilelor noastre, dincolo de atâta stranie capriciu al vestului joc politic care a paralizat atâtea elanuri, atâta istorie şi atâta dreptate.

Un biruitor... — desigur... Dar să ne mulţumim noi numai cu aceste ieftine ghirlande de flori de stil, ca să punem pe fruntea acestui soldat? Să-l lăsăm numai, ce până acum, un simplu material de retorică şi de vag poem patriotic?...

Nu aceasta ar fi gândul nostru — şi ne-ar durea să rămânem aici! Dar soldatul acesta, am vrea să spunem, trebue să constitue astăzi, între grijile noastre, cea dintâi la care să ne gândim. A fost sporită alocaţia lui de hrană.

E destul de târziu, — dar e foarte bine. Mai rămâne să ne gândim totuşi la familiile acestor soldaţi. Să ne gândim însă nu ca să le dăm o felie de cozonac, ciorapi sau jucării de Crăciun... Dar cu ele ce să trăi? Să le ajutăm atunci temeinic din puţinul nostru comun — şi fiecare să dea! Să facem deopotrivă o atentă revizuire a rechiziţiilor care ştim că au cauzat uneori adevărate drame în cele mai sărace familii...

Dar nu mai puţin să luăm într'un atent examen starea materială a corpului nostru ofiţeresc, — căruia numai după aceasta îi vom putea cere un serviciu corect.

Dar toate astea nu sunt lucruri ca să le lăsăm pe mâine. Ele sunt de făcut astăzi, dacă se poate...

Şi numai astfel, numai atunci după ce ne vom fi onorat real soldaţii, vom fi demni să ne descoperim în faţa uniformelor lor de martiri, să ne plecăm sub trupurile lor glorioase...

TOMA VLĂDESCU

DOCUMENTARI

Teatrul german şi problema Star-urilor

de GAULEITERUL FRAUENFELD
Preşedintele Camerei teatrului Reichului

[illegible]

POZIŢIA JIDANILOR IN FRANŢA ANTEBELICA

Decretul din 1394. Ludovic al XVI-lea şi problema jidovească. Un edict al Impăratului Napoléon I. Cum au profitat jidanii de pe urma revoluţiilor care au avut loc în Franţa

de Director General FISCHER V. ALBACH

Timp de aproape 400 de ani, dela anul 1776, jidanilor le-a fost interzis să trăiască înăuntrul granițelor regatului Franței. In anul 1394 ei au fost alungați din Franța printr'un decret regal, întrucât supremația financiară la care ajunseseră jidanii, devenise prea primejdioasă pentru regim. Inainte de a se produce această expulzare se luaseră o seamă de măsuri cu caracter antijidovesc, printre altele şi fixarea dobânzii la 43 la sută anual. Inainte de această cămătarii jidani luau procente cu mult mai mari.

Jidanii excludați s'au retras în sudul Franței, care nu s'a alipit la regatul Francez decât mai târziu. In marele orașe comerciale, mai cu seamă la Marsilia, Bordeaux și Montpellier, jidanii au jucat un mare rol. Un alt puternic grup jidovesc s'a stabilit în Alsacia.

Deabia sub Ludovic al XVI-lea li s'a permis jidanilor din nou să se stabilească în Franța, iar adunarea națională a Revoluției le-a acordat toate drepturile cetățenești. Sub Napoleon I aceste drepturi au fost oarecum îngrădite după ce populația Alsaciană s'a plâns împotriva cămătarilor jidani. Aceștia din urmă împrumutând bani țăranilor în anii de mari crize economice și luând procente extraordinar de mari pentru aceste împrumuturi, amenințau să intre în stăpânirea tuturor proprietăților rurale din Alsacia.

In 1806 în limbajul militar care îi era propriu Napoleon declara următoarele: „Guvernul nu trebue să rămână indiferent la ceeace se petrece în Alsacia unde un popor decăzut și dispus să comită cele mai ticăloase fapte jefuiește fără rușine două departamente. Jidanii trebuiesc considerați ca o nație și nu ca o sectă: ei alcătuiesc un stat". Napoleon I a fixat dobânda anuală la 10 la sută și a luat o serie de măsuri radicale pentru despovărarea țăranilor de datoriile făcute la cămătarii jidani. Indată după căderea lui Napoleon a fost anulată toată legiferarea se prin care jidănimea obţinuse o administrație proprie sub controlul statului și prin aceasta fiind exclusă din comunitatea poporului francez.

Influența jidanilor a început să crească din nou în Franța în epoca care a urmat lui Napoleon atunci când Franța era lipsită de guverne energice. Din fiecare revoluție, care au prefațat instaurarea regimului republican în Franța, jidănimea a eșit din ce în ce mai puternică. Influența ei se exercita atât prin marile bănci Rothschild și Pereira cât și prin opoziția de stânga, din ce în ce mai mult sub influența jidanilor. După 1871 influența jidovească deveni și mai mare.

Ea a atins punctul culminant pe vremea guvernării Frontului popular sub Leon Blum. Din cei 90 de membrii ai guvernului adică miniștri, secretari de stat, subsecretari de stat, secretari generali și directori de cabinet, 40 erau jidani. In parlament din 155 de deputați socialiști mai mult de 60 erau jidani sau căsătoriți cu jidovce; din 74 de deputați ai Partidului comunist 40 erau jidani. Numeroși jidani erau și în celelalte partide, în special la radical socialiști. Aproape toate băncile mari erau pe mâni jidovești, în întregime sau parțial. Deasemenea jidanii aveau controlul asupra majorității întreprinderilor industriale. Intregul comerț cu Africa de Nord era în mâni jidovești. Marea Presă Parisiană, afară de câteva foi ale opoziției de dreapta era controlată de jidani sau chiar stăpânită cu desăvârșire de aceștia. Jidanii infectau deasemenea întreaga viață culturală a Parisului.

Toți acești jidani erau organizați, cea mai mare parte ca membrii ai „Alianței Israelite Universale", și în acelaș timp afiliați lojelor masonice și organizațiilor „Umanitariste", care desfășurau o politică antinațională și projudaică. Aceleași nume de bancheri jidani și parlamentari jidani se găsesc și în listele de membrii ale acestor organizațiuni, care jonglau cu lozincile revoluției franceze pentru a zăpăci și a instiga necontenit Poporul francez.

Perfect conștienți toți aceștia au întreprins o politică, care tindea la înăsprirea relațiilor cu Germania. La acuzațiile ce i s'a adus că n'ar face o politică național-franceză, Leon Blum președinte de consiliu a scris următoarele: „Ca francezi trăim foarte fericiți în Franța, dar datorită acestei siguranțe personale, trebuie oare să uităm că în alte țări există jidani a căror viață este mult mai puțin fericită decât a noastră? Putem oare să uităm că avem datoria să îmbunătățim situația jidanilor din alte țări?... Cine se găsește într'o situație mai bună nu trebue să-și piardă sentimentul de solidaritate care-l leagă de evreii mai puțini fericiți și mai puțini siguri!"

Declarația aceasta este cât se poate de lămurită și arată nici mai mult nici mai puțin că cercurile guvernamentale franceze considerau că politica externă a Franței de modul cum alte state înțeleg să rezolve problema jidovească. Şi sub guvernul Daladier influența jidanilor era mare. Reprezentantul său principal era ministrul coloniilor Mandel, care astăzi se află printre acuzați.

Legiferarea problemei jidovești de către guvernul Pétain care pune accentul pe ideia națională franceză, este o dovadă că și Franța a recunoscut cât de vinovați au fost jidanii de prăbușirea ei.

Al doilea Crăciun de război

[illegible]

Care este situaţia acum, în preajma celui de-al doilea Crăciun de război? Franţa, scutul Angliei pe Continent, a fost scoasă din luptă. [illegible]

[illegible]

I. V. B.

Popoare întregi au fost tratate cu raze Rontgen

S'a reuşit să se ajungă la o metodă de examinare în masă

Prof. Holfelder, cunoscutul radiolog german, a făcut în ultimele luni radioscopia tuturor şirelor din munţii Norvegiei. Faptul că medicii militari germani s'au îngrijit şi de sănătatea populaţiei civile, făcându-le radioscopia, a avut pentru Norvegia o importanţă deosebită.

ESS. — Radioscopia este în cazul celor mai multe boale cel mai precis procedeu, uneori chiar unicul, în recunoaşterea lor. [illegible]

[illegible]

Dr. med. L. KUHLE

Descreşterea şomajului în diferite ţări

In spaţiul european de sub controlul Germaniei, şomajul este în descreştere pronunţată. Măsurile luate în Norvegia de către administraţia ţării au acordat un rezultat direct simţitor. La 15 Noembrie a. c., mai erau numai 40.000 de şomeri, faţă de 130.000 câţi erau în anul trecut la sfârşitul lunii Noembrie. In Danemarca, descreşterea nu merge într'un ritm aşa de accelerat, de oarece metodele parlamentare încetinează repunerea în mişcare a economiei. [illegible] 311.000 şomeuri. [illegible]

[illegible] la dispoziţie.

In urma acordului intervenit între industria germană şi olandeză, este mai mult de [illegible] au fost angajaţi şi în întreprinderile germane un mare număr de şomeri olandezi. Nu este deci exagerat dacă se constată că Germania a adus acestor ţări [illegible] de criza şomajului, muncă şi pâine.

Iisus a vestit dărâmarea Sionului

[illegible] de la Betleem a [illegible] guvernat [illegible] al [illegible] Poporul care [illegible] să [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nazaret.

[illegible] nu poate fi mai semnificativ decât agitaţia, profunda îngrijorare care cuprinde pe poporul lui Israel, atunci când semnul dela Betleem primeşte [illegible] [illegible] a magilor cari reprezentau, prin originea lor [illegible] şi [illegible] de [illegible], prin [illegible] lor în [illegible] pe drumul locului sfânt, prosternarea întregului pământ în faţa noului născut.

Ce semnificativă, ce [illegible] [illegible] se formează dramatica frământare a lui Irod, teribila turburare a fariseilor şi cărturarilor în faţa momentului crucial pe care simţeau că îl traversează poporul lui Iuda?

Conştiinţa întregului Israel este dominată, până la clasele şi [illegible], de avalanşa atâtor hotărîtoare semne de întrebare, în cumpăna cărora se decidea soarta poporului lui Israel, destinul tuturor marilor aşteptări.

Va fi aceasta Mesia liberatorul, profetul care va sfărâma puterea [illegible] întronând domnia eternă a lui Iuda? La Betleem s'a născut într'adevăr executorul testamentului de alianţă a lui Israel cu Dumnezeu împotriva tuturor popoarelor?

Lumina magică ce se revarsă [illegible] peste [illegible] va fi semnul de realizare a visului care a mângâiat permanent orgoliul luciferic al lui Israel?

Ce amarnică aşteptare, ce dezolantă amăgire!

Îmi vin în minte cuvintele de cutremurătoare apostrofă pe care Iisus o face fariseilor atunci când le spune că nici ei nu se mântuiesc, dar pe ceilalţi oameni nu-i lasă să se mântuiască!

Betleemul a fost sortit prin naşterea lui Iisus să pună capăt iudaismului care desfigurase pe Dumnezeu după propria sa desfigurare, care teroriza, spiritualmente lumea în virtutea unei imaginare legături cu dumnealedea.

Iuda nu a înţeles profeţii, a răstălmăcit scripturile şi a umbrit adevărul.

A cunoaşte pe Dumnezeu [illegible] a îndumnezeii pe Iuda, iată [illegible] negativ al unui popor, iată cauza incontestabilă a veşnicului conflict dintre întreaga lume şi poporul preţios ales a lui Iuda.

Cât de minunat exprimă cântarea bisericească, apusul iremediabil al Vechiului Testament când spune „Trecut-a umbra legii şi darul a venit.

Este în această expresie toată [illegible] credinţă a lui Iuda, tot procesul spiritual al conflictului iudeo-creştin.

Şi în aceste momente mă gândesc la acela care reprezintă autentic punct de vedere creştin în ceeace priveşte iudaismul şi care este profesorul A. C. Cuza.

Lupta integrală împotriva lui Iuda, iată sensul Naşterii dela Betleem, iată catehismul militant al oricărui creştin convins de arzătoarea voinţă a dominaţiei lui Iuda.

Dela Moise la Iisus, dela decalog la fericiri, dela Iuda la Pavel, dela ura talmudică la iubirea evanghelică se măsoară spiritul prăpastiei dintre iudaism şi creştinism.

Câţi nu fost cari nu au înţeles-o, câţi mai sunt cari nu o înţeleg!

Ce admirabil reconfortant ne [illegible] sufletul nouă celor cărora luminile adevărului ni s'au revelat [illegible] un moment mai devreme, nouă [illegible] „pietrei ce [illegible]" a [illegible] dela Iuda. Iisus care a popasit [illegible] pe [illegible] unui suflet mereu tânăr, mereu creştin, veşnic în noi şi între noi.

[illegible] la Betleem şi [illegible] antitodele al Naşterii lui Iisus, dar nu mă pot opri să mă gândesc la acela care reprezintă [illegible] militant al Betleemului pe planul ideologic, pe al contemporaneităţii, pe planul vieţii naţionale „Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii s'a pus în capul unghiului". Câtă valoare are acest precept evanghelic pentru creştinism şi pentru crezul nostru naţionalist şi creştin!

Betleemul a restabilit istoria în faţa lui Dumnezeu şi Dumnezeu s'a revelat prin această „cetate sfântă" conform atributelor sale.

El a inaugurat o luptă şi a [illegible] un adversar. Cine nu se gândeşte la cuvintele lui Iisus, care spunea odată: Nu am venit să aduc pace, ci sabie! Iată aci vorba [illegible] de sabia spirituală a anti-iudaismului pe care noi am înţeles-o [illegible] şi mai convinşi decât oricine şi pe care avem satisfacţia să o vedem rotită deasupra creştinului pe care tot noi l-am luminat în toată intolerabila sa postură. Noi am biruit chiar de când [illegible] noştri nu se născuseră!

Betleemul, cetatea credinţei creştine este casa funerară a lui Israel pentru că prin ea a venit peirea lui Israel. De aci începe tragedia istorică unui popor certat cu oamenii pentru că se socotea singur al lui Dumnezeu, certat cu Dumnezeu pentru că se socotea mai presus de toţi oamenii.

Betleemul şi-a prelungit semnificaţia luptei sale de-alungul celor aproape două milenii, dar Iuda a rămas acelaş, rătăcit pe căile înguste ale spiritului său scăldat în ironia unor iluzii, de pe urma cărora a trebuit să sufere atât! Iuda a însemnat o eternă alergare de halucinat pe căile vieţii şi o gravă condamnare anunţată după legile mateicismului iubirii şi păcii venite din profetul din [illegible] Betleemului.

Este poporul care a unelteit împotriva sa, prin ura şi orgoliul lui, toate neamurile creştinătăţii, tot ceiace se închină în faţa minunei dela Betleem şi se pleacă în faţa sublimului Iisus.

Iuda a crezut că poate monopoliza mântuirea neamului omenesc şi de aceia s'a situat în afara cadrului şi vestit prin minunea dela Betleem.

Odată cu Betleemul istoria intră sub cupola mântuitoare a harului lui Dumnezeu, iar Iuda trebuind să înţeleagă s'a situat pe planul negativ „de păgân şi vameş", exclus din armonia restabilită a istoriei, aceia de sub aripa ocrotitoare a lui Dumnezeu.

Iisus a procedat pentru totdeauna spiritul trigas al [illegible] pierdut a lui Israel.

Iuda nu a fost şi nu este exclus din armonia divină, dar s'a exclus şi se exclude singur. Nu a fost scos de sub aripa bunei vestiri la Betleem, dar nu a putut fi vindecat de ura şi prejudecăţile sale de Lucifer căzut. Din contră actualitatea îl prezintă în aceiaşi postură desfrânată de Irodiada cerând pe tava de aur şi de argint a puterilor sale capul creştinătăţii.

Acelaş Israel surd la glasul evangheliei turbură armoniile heruvimilor cari cântă slava lui Dumnezeu şi împăcarea eternă a cerului cu pământul.

Acelaşi diamant milenar încadrată cu chenarul de sânge şi de tristeţe ale războiului turbură vestirea sublimă a Betleemului:

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace între oameni bunăvoire".

Dar pe câmpurile proaspete de sânge, din vâltoarea sufletelor [illegible] [illegible] în sarabanda mistuitoare a oţelului din temeliile fumegând ale ruinilor se ridică un [illegible] avertisment pentru Iuda exprimat în evanghelicele cuvinte: Nu va rămânea piatră pe piatră. Într'adevăr în tragic şi cutremurător avertisment, o zguduitoare profeţie care va pune capăt lui Iuda, care nu a voit să audă cântarea Betleemului!

Aceste cuvinte [illegible] [illegible] împlinirea a destinului lui Iuda profeţit de Iisus. Tot Iisus spunea: Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

Aşa dar prăbuşirea Sionului a fost vestită de Iisus şi se va trebui să se realizeze fiindcă a fost profeţită de Iisus.

MIRCEA RUŞAVĂŢ

Clasele sociale şi funcţia lor în stat

de Arhitect MUCICHESCU-TUNARI

Punem în dezbatere o problemă veche, pe care economiştii de renume mondial au studiat-o până la marginile celei mai fine analitice. Facem aceasta nu pentru că am avea o părere specială pentru problemele abstracte. După ce vom face scurte investigaţiuni în compartimentul teoretic al problemei vom trage concluzii de ordin practic. Aşa dar, simţim nevoia intelectuală să [illegible] [illegible] [illegible] soluţiuni şi îndreptare de viaţă — mai ales în domeniul economiei — să ne apropiem, cu toată modestia, de luminile aprinse şi purtate din mână în mână, de atâtea generaţii ce ne-au precedat.

Unii, vor spune să muncim pe dânşii; alţii vor spune să protejăm vorbele în locul faptelor. În legătură cu aceasta îmi aduc aminte că odată, într'o discuţie în camera ce avea loc în parlament, un preşedinte arogant şi lipsit, apostrofa pe toţi oratorii ce se perindau la tribună cu clasica formulă: „Fapte, domnilor, fapte, nu vorbe".

Urcând la tribună, marele A. C. Cuza şi-a început discursul său astfel:

„VENIND IN FAŢA DOMNIILOR VOASTRE, DECLAR: VORBE, VORBE ŞI PE URMA FAPTE. PENTRUCA FAPTA SAVARŞITA FARA LUMINA MINŢII EXPRIMATA PRIN VORBE, INSEMNEAZA OPERA DE INCULT. O ŢARA STAPANITA DE INCULTURA NU POATE SA AIBA NICIODATA PRETENŢIA DE ŢARA CIVILIZATA, DE ACEEA EU VORBESC".

Mulţi se vor grăbi să ne întâmpine cu nedreapta interpelare:

„El, da, este drept, A. C. Cuza a vorbit, dar n'a înfăptuit nimic".

Nu este locul să punem în discuţie această chestiune. În treacăt însă, punem următoarea întrebare:

După cum spuneam la început, problema claselor sociale, a apărut aproape întotdeauna ca o problemă abstractă. Foarte mulţi, au ajuns chiar, să sprijine că discuţia printr'un imens semn de întrebare:

„Există sau nu, clasele sociale?".

Fără îndoială că în spaţiul restrâns al unei pagini, nu vom încerca să lămurim fondul problemei. Pentru simplificarea discuţiei vom menţiona două principii, între cari — se pare — se situează adevărul. Cel dintâi principiu, rezumă părerea multora, că este greu ca să împarţi lumea în categorii sociale, bine conturate, în care individul să se dezvolte după anumite reguli ştiinţifice, limitele claselor sociale neîngăduindu-i o evoluţie liberă. Cu alte cuvinte, luând la întâmplare un individ, este anevoios ca să-i poţi stabili cu precizie identitatea socială. El nu poartă asupra lui o etichetă care să-i specifice clasa socială din care face parte.

În opoziţie cu dificultăţile de mai sus, apare cel de al doilea principiu care cere imperios existenţa şi funcţionarea claselor sociale, în care individul să fie încadrat pentru ca să i se urmărească activitatea şi dezvoltarea lui.

Nu trebueşte însă ca aceste clase sociale, să devină un element de constrângere rigidă.

Aici apare concluzia pe care noi o subscriem: Clasele sociale există ca o necesitate ştiinţifică şi practică. Cu o singură condiţie însă: Clasele sociale să nu opună bariere de nepătruns între indivizii cari aparţin diferitelor clase sociale. Indivizii vor avea astfel o libertate relativă de mişcare, adică atâta cât este nevoie ca să se dezvolte în mod natural, statul rezervându-şi însă dreptul de a le urmări, în linii mari, toate manifestările, intervenind, dacă societatea necesar cu mici corective. Aceasta nu numai pentru a satisface o veleitate ştiinţifică a cercetătorilor de legi, cari stau la baza statului, dar mai ales pentruca, în urma concluziilor ştiinţifice să se poată ajunge la imprimarea celui mai just ritm, atât indivizilor cât şi categoriilor din care fac parte.

Iar pentrucă veni vorba de intervenţia statului — deşi vom mai reveni asupra acestei chestiuni — totuş ţinem să facem dintr'un început o precizare pentru ca gândul nostru să nu sufere vre-o diformare.

Statul poate interveni pentru stabilirea unui echilibru atât între indivizi cât şi între categoriile sociale. Statul însă, nu poate necesita [illegible] naturală a realităţilor sociale. Statul nu trebuie să uite o clipă că el se găseşte în situaţia părintelui, care, cu toată atenţia, îndreaptă spre diferite profesiuni pe copii săi, având în considerare două elemente:

1) Înclinările naturale ale fiecărui copil.

2) Rentabilitatea şi onorabilitatea profesiunei.

El luptă, aşa dar, împotriva [illegible] [illegible] sau înclinării spre fantezie, adjective firesti tinereţii. Părintele nu poate deveni, însă, un satrap al propriilor săi fii.

Tot aşa, nici statul, nu se poate lăsa înfrânt, de o funcţionare artificială a indivizilor sau a claselor sociale. Dar, nici statul, nu poate interveni brutal în mersul funcţiunilor lor, prejudiciind anumite categorii de indivizi — cari au roluri determinante în stat — spre a sprijini pe alţii.

Statul, în marea lui chibzuinţă, cu mâna pe pulsul tuturor părţilor sale compon, să stabilească — prin metode abile şi drepte — cea mai perfectă armonie între toţi cei ce dau viaţă statului, fie ca indivizi, fie ca părţi alcătuite claselor sociale.

Iată-ne, aşa dar, ajunşi la recunoaşterea formală a claselor sociale. Ele sunt nişte realităţi, pe care statul nu le poate nici nesocoti şi nici violenta. Spre a găsi formula, prin care statul va trebui să se acorde cu aceste „Naţiuni" în spaţenţă, vom căuta în câteva cuvinte să vedem ce sunt aceste clase sociale.

Aproape toţi economiştii au căzut de acord că indivizii pot fi împărţiţi în trei categorii: clasa producătoare, clasa mijlocitoare şi clasa conducătoare.

La noi, clasa producătoare este formată, în imensa ei majoritate din ţărănime.

Clasa mijlocitoare sau clasa orăşenească este formată din acea categorie care se ocupă în genere cu mişcarea bunurilor după necesităţile consumatorilor şi ale producătorilor.

În fine, clasa conducătoare, este formată din acei ce au o profesiune intelectuală, din care statul îşi recrutează conducătorii săi.

După cum se vede din descripţia sumară de mai sus aceste clase se află într'o strânsă legătură, neputându-se dezvolta una fără de alta.

Întrebarea care apare imediat, este următoarea: la noi, această legătură funcţionează ca în condiţiuni optime, circulaţia valorilor [illegible] cu [illegible] de joc în rost? Adică: Elementele producătoare din clasa producătoare îşi găsesc ele spaţiul de ascensiune în clasa de mijloc, pentruca apoi să înainteze spre păşuni conducătoare?

Din nenorocire, la noi această rotaţie naturală a fost timp de secole împiedicată. Clasa producătoare, clasa ţărănească, a fost ţinută în cea mai neagră mizerie materială. Din această cauză ea n'a putut produce elite. Iar atunci când le-a produs, aceste elite au fost anemice [illegible] [illegible] din lipsă de resurse materiale, fie din cauza [illegible] organizate metodic de clasele superioare care se temeau din răspunderi împotriva ridicării elementelor ţărăneşti.

Ori, cum clasa conducătoare îşi recrutează elementele trebuincioase din clasa de mijloc şi cum această clasă poartă pecetea celei mai flagrante [illegible], este lesne de înţeles spre ce catastrofă era împinsă viaţa spirituală a ţării. Le amintim, fără mari eforturi că până în 1918, [illegible], sinţea ţi se manifesta în conformitate cu aspiraţiile [illegible]. Aci se fabricau [illegible], aci se [illegible] generaţia cu putere conducerii.

Prin acest exemplu, ilustrăm în modul cel mai elocvent consecinţele grave ale unei funcţionări anormale a claselor sociale.

Dacă acest sistem ar fi continuat, statul ar fi fost ameninţat în fiinţa sa.

De aceea a fost nevoie de o intervenţie urgentă. Prima a fost operată de guvernul Cuza-Goga. Iudaismul a fost lovit atunci, în frunte. [illegible] [illegible] acest regim al „renaşterii naţionale" este astăzi din nou [illegible] unor [illegible] [illegible].

Spre a se da [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a statului nu este decât o reacţiune faţă de stările anormale create în timp. Corectările pe care statul este nevoit a le face sunt [illegible] de marele comandament al claselor sociale care erau constrânse la o funcţionare anormală.

Statul însă trebuie să păstreze măsura. El nu trebuie să împingă intervenţionismul şi [illegible] unde viaţa este asigurată şi normală. Aşa de exemplu, nu fac [illegible] cari nu încearcă [illegible] întregi categorii [illegible] [illegible] de burghezie [illegible] — sub motivul că această burghezie este îndrăzneaţă şi [illegible]. Această măsură nu [illegible] [illegible], dar şi catastrofală în ipoteza tendinţei şi în logica [illegible] ar fi catastrofal. Fiindcă desfiinţarea brutală a unei întregi categorii de indivizi, ar însemna suspendarea funcţiunei întregii vieţi a statului. Iată, în viaţa statului, anumite [illegible] de o sensibilitate [illegible].

Marele economist Edmond Villey, spunea undeva:

„Economia politică este studiul „legilor naturale, cari stăpânesc „toate fenomenele relative la „avuţie. Dacă sunt legi naturale „o ştiinţă, dacă nu, o artă".

Pe noi, în cazul de faţă ne interesează ştiinţa, nu arta.

Asta ne poate duce la o frază frumos împodobită care încearcă să facă dintr'o problemă ştiinţifică o captivantă pagină de retorică.

De aceea noi rămânem fideli acestei tribune de cercetare severă a legilor naturale care alcătuiesc ştiinţa însăşi. Vom sprijini toate categoriile sociale româneşti care îşi motivează scopul de a fi în viaţa statului. Vom lupta pentru toate [illegible] [illegible] dezvoltarea statului să se facă armonic. Între clasele sociale nu trebuie să existe ideia de antagonism.

Dacă vom fi înţeleşi, vom fi poate şi noi folositori la ceva. Dacă nu, ne vom hrăni idealul cu consolarea pe care A. C. Cuza o pune în frontea „Studiilor de Economia Politică:

„Spiritul stăpâneşte lucrurile. Mintea mişcă materia. Ideile „armonizează universul. Aici, în „cercetarea spiritului, a minţii, „a ideilor, găsim explicaţia fericirei şi a suferinţelor noastre; „a măririi şi decăderii naţiunilor".

DOSTOJEWSKY DESPRE LONDRA

Cu ocazia primei sale călătorii în străinătate, Dostojewsky a vizitat în 1862 şi Londra. A stat 8 zile acolo, după care s'a reîntors la Paris. Cu ochiul lui de geniu literar a putut privi civilizaţia engleză, lovea aceasta de bogăţie şi de sărăciune morală simbolul.

Dostojewsky face o descriere a acestei Londre, pe care o judecă, cum avizele germană, descriere care este şi astăzi valabilă.

„Când priveşti această aglomeraţie, care n'are odihnă nici ziua nici noaptea, care-şi întinde cartierele asemenea unei mări, cu maşinile ei căror zgomot se aude necontenit, cu trenuri care aleargă pe deasupra caselor (şi în curând şi pe sub ele), cu acest spirit de întreprindere pe care-l întâlneşti la tot pasul, cu această dezordine aparentă, care în realitate nu este altceva decât exteriorizarea ordinei burgheze, cu această Tamisă otrăvită, cu aerul acesta îmbâcsit de fum, cu parcurile şi squarurile mărețe, cu cartiere sărăcăcioase ca Whitechapel unde mişună o omenire pe jumătate goală, sălbăticită şi flămândă, cu City-ul plin de milioane şi centrală a comerţului mondial..., ai impresia că aci s'a ajuns tocmai la ceva: la o biruinţă, la un triumf. Parcă te cuprinde un fel de teamă. Oricât de liber şi de independent să fie cineva, totuşi această teamă îl cuprinde.

Mi s'a spus, de pildă, că în fiecare Sâmbătă după amiază, o jumătate de milion de muncitori şi de muncitoare, cu copii lor, se revarsă pe străzile oraşului asemenea unei mări, petrecând apoi, — mai cu seamă în anumite cartiere — până la 5 dimineaţa, mâncând pe săturate şi bând până la ultima limită. Această masă de oameni poartă asupra ei tot ciceace a câştigat într'o săptămână, tot ce a câştigat prin istovitoarea muncă... Tot câştigul acesta este băut, până ce oamenii cad în nesimţire. Femeile nu se lasă mai prejos şi beau şi ele de zvântă; copii aleargă printre mese. Cine vrea să-şi salveze sufletul trebue să se izoleze neapărat de acest mediu; aceste milioane de oameni, care au fost excluşi şi izgoniţi de ospăţul societăţii omeneşti şi care muncesc letalită în beznă şi în fum. Ar fi cea mai desperată încercare dacă ai vrea să unelţi pe aceşti oameni, să-i organizezi şi să le dai un îndreptar de viaţă.

Preoţii şi episcopii anglicani sunt mândri şi bogaţi şi anii de pensie îi găsesc burtoşi şi ghiftuiţi. Sunt extraordinar de pedanţi şi cred cu toată sinceritatea că este foarte important ca omul să trăiască conform cu severitatea lor morală; să se îngraşe şi să trăiască numai pentru cei bogaţi. Aceasta este religia celor bogaţi, ca este predicată fără de nici o mască... Dar aceşti profesori, aproape tâmpiţi de propria lor învăţătură, au la dispoziţie lor o instituţie, unde ideile lor se pot dezvolta în voie: aceasta este misiunea. În calitate de misionari ei cutreeră întreaga lume, pătrund în Africa, pentru a converti vreun sălbatic, dar nu-şi bat capul să convertească pe cei un milion de sălbatici dela Londra. Aceştia n'au cu ce plăti convertirea, nu posedă nimic".

Se poate ajunge la ideea Statelor Unite ale Europei?

Ziarul „Neues Wiener Tageblatt" publică într'un articol unele dintre ideile cele mai importante din conferinţa rostită de Profesorul universitar Subik la Belgrad, cu ocazia inaugurării anului şcolar al societăţii Jugoslavo-germane. După plecare dela ideia „Europei Centrale" în forma ei iniţială, continuă prin a înşira diferitele încercări pentru realizarea pe tărâm politic şi economic a ideii de unitate în Europa Centrală şi încheie în felul următor:

„Fără imperialismul lumei înconjurătoare şi prin pretenţiunile de independenţă a popoarelor mijlocii şi mici din Europa Centrală de Est şi Europa de Sud-est, ideia Europei Centrale a fost distrusă într'un război, în care 70 milioane de germani se luptau pentru existenţa lor. De pe urma acestui război nu s'au format state naţionale în Estul Europei Centrale, ci state pe teritoriul cărora locuesc mai multe popoare, iar germanii au fost asupriţi. În acest Est, al cărui refacere a fost pregătită de Germania, principiul statelor pur naţionale, care a împrumutat pentru prima oară întreaga Europă Centrală, a provocat criza şi rezolvarea marei probleme a ordinei popoarelor, spaţiilor şi a statelor. Din tragismul cel mai grozav se naşte conştiinţa, că Europa Centrală este o unitate, predestinată de natură. Au trecut timpurile formaţiunilor statale, iar locul acestora a fost luat de naţionalităţile situate peste state.

Poporul german, care este cel mai mare din Europa Centrală, recunoaşte azi oricărui alt popor toate drepturile de viaţă şi cere pentru el tot atât cât şi pentru ceilalţi: respectarea sângelui său, al onoarei sale şi a teritoriului său. Pe baza acestei idei se poate naşte o Europă Centrală, care să unească ideia primului imperiu universal cu ideia celui de al doilea imperiu naţional, în care să nu existe dorinţa de deznaţionalizare a altora. Numai din propriul său spirit şi propria sa forţă poate să devină această Europă Centrală o binecuvântare a tuturor popoarelor sale. Sprijinul cel mai puternic şi sâmburele creator poate şi trebue să fie numai Germania naţionalistă. Din acest stat naţional trebue să pornească voinţa germană de dreptate a popoarelor, pentru a realiza în Europa Centrală de Est o formă superioară de convieţuire între germani şi alte popoare, fără imperialism, fără „pericol german" pentru alţii, pe baza autonomiilor naţionale şi a colaborării între naţiunile şi statele cu drepturi egale, al cărui independenţă politică este asigurată şi în care fidelitate faţă de naţiune nu se opune cu fidelitatea de stat, că personalităţile naţionale sunt respectate şi nu există numai dreptul ginţilor, ci există un drept al popoarelor. Acest principiu de ordine poate fi considerat ca o moştenire spirituală a vechiului Reich şi a misiunii sale universale, care completează ideia statului naţional german care înainte îi era potrivnică. Noua conştiinţă misionară a poporului german provine din apararea comunităţii naţionale peste Stat. Recunoaşterea grupurilor etnice ca unităţi naturale şi persoane juridice, care în acelaş timp sunt părţi integrante ale popoarelor dominante, este o binefacere pentru aceste popoare.

Înţelegerea poporului german ca o mare unitate vitală între Vest şi Est, care poate să devină un stat cuprinzând pe toţi germanii din lume, este prima condiţie a noui ordine organice — şi nu mecanice — a Europei Centrale. Aceasta ar fi sfârşitul vrajbei acute în Europa Centrală între spaţiu şi popor, stat şi cultură, realitate şi idee, [illegible] şi spirit; ca ar fi o Europă Centrală liniştită şi mulţumită, ca [illegible] continent şi pentru lume, şi o mare garanţie pentru veşnica împlinirea Germaniei veşnice.

ADMINISTRATIVE

Achizitorul nostru de publicitate D..., care de două săptămâni trebuia să treacă pe la Direcţia Ziarului nostru şi nu a trecut, este invitat să se prezinte cât mai neîntârziat, aducând sumele încasate.

Aceasta pentru a evita un avertisment mai grav — şi consecinţe care n'ar întârzia să urmeze.

FAPTE ŞI COMENTARII

Goana militară din inima deşertului

Un senzaţional articol – Reportaj asupra campaniei Italiene din Egipt

de GENERALUL DAVET

Dela ocuparea lui Sidi-el-Barani de Italieni, activitatea militară şi aeriană pe frontul italo-grec pare mai redusă. Câteva înfăţişiri între patrule, câteodată între care blindate, supravegherea discretă de către avioanele de recunoaştere sau prin raiduri mici, efectuate de avioanele de bombardament, arunci singure, în această parte a Mediteranei, activitatea militară.

Adversarii se încăpăţânează în imobilitatea lor, întărindu-şi puţin câte puţin mijloacele de atac sau apărare, acumulându-le cu precauţiune şi făcând pregătiri de ordin local.

Aceasta nu poate surprinde dacă am cunoaşte situaţia unei regiuni care, până la coastă nu este decât un pustiu, afară de câteva oaze îngropate în deşert.

DUCELE MUSSOLINI

Un bastion impenetrabil, marele Erg libian îşi înalţă masa sa de dune înalte pe o suprafaţă de mai mult de 400 km. şi constitue cea mai bună apărare a Egiptului spre apus.

Este asemănător cu Marele Erg apusean, dintre Beni-Abbes şi Ouargla şi cu cel răsăritean, dintre Fort Miribel şi Medenine.

Aici se nasc furtunile mari de nisip, care ajung câteodată la 2500 metri, cu vârtejuri violente şi perfide, nebănuite de aviatori.

Acest deşert se prelungeşte spre nord până la mare în niştе ерguri mai mici. Spre Vest se află Cirenaica italiană, unde toată viaţa se rezumă la două sau trei porturi, dintre care cel mai însemnat este Benghazi, fostă Bérénice. Spre Est, spre partea Marsa Matruh, de pe litoral şi Siwa, într'o cheie de depresiune unde se află ruinele templului lui Jupiter Ammon, dunele se ţin lanţ până la 250 km. de Nil, pentru a face apoi loc unui platou nisipos, presărat cu oaze.

DIFICULTĂŢILE ORIENTĂRII AERIENE IN DEŞERT

Câmpurile de aviaţie afară de câteva aflate pe coastă, sunt înainte de toate terenuri de aolare, dar prin natura nisipului şi lipsa de apărare în contra furtunilor de nisip, sunt nesigure. A lipsit timpul şi mijloacele necesare pentru amenajarea de aerodromuri solide, singurele utilizabile pentru avioanele de recunoaştere şi — în cazuri rare — cele de vânătoare pot să le utilizeze.

De fapt cea mai mare parte a activităţii militare şi aeriene se desfăşoară pe litoral, care este mai favorabil vieţii animale şi activităţii mecanice şi unde se află deasemeni şi obiectivele de mare importanţă.

Italienii bombardează Marsa Matruh şi rare ori şi Siwa, cheia drumului mediocru care duce spre Cairo şi unde englezii, la ordinele generalului Wawell ce pare că au făcut baza pentru trei divizii, dintre care una blindată, înconjurată de jur împrejur de deşertul de nepătruns.

„Savoia 79" ajunge până la Alexandria şi chiar până la Port Said, pe când Englezii bombardează Solum, Tobruk, Derna, Benghaz şi Tripoli.

Intre Marsa Matruh şi Siwa nu se întâmplă nimic. Liniştea deşertului nu e turburată.

Inchipuiţi-vă un avion mare, înzestrat cu cele mai moderne instrumente de bord şi daţi-i, la câteva zeci de mii de km. misiunea să atingă un punct precis dar redus la dimensiunile unui vapor cu trei catarge. Şansele sale de reuşită sunt foarte mici, aproape imposibile dacă ar fi vorba să se descopere, pe crestele dunelor, un cantonament de „meharişti" sau de „berdj" pe fondul unui colorit neutru de nisip.

Amelia Earhardt, antrenată pe navigaţia peste ocean, s'a pierdut, depăşind fără să observe insula Howland, din mijlocul Pacificului. Câţi alţii au dispărut ca dânsa din cauza unei greşeli de cap sau a unei infime inexactităţi a busolei?

In deşert, aviatorul înaintează încrezându-se în instrumentele de bord. O inflexiune de câteva secunde a acului pe traiectoria calculată, o derivată neînsemnată dar necontrolabilă, o iluzie de perspectivă şi el pierde obiectivul de ţintă fără s'o observe. Va arunca bombele asupra unei fantome şi cu bună credinţă se va întoarce cu un buletin de victorie.

DIFICULTĂŢILE ORIENTĂRII AERIENE IN DEŞERT MARELE DUŞMAN: DEŞERTUL

Nu ne dăm niciodată seama, pe pământ de slăbiciunea fizică a omului şi considerăm instrumentele de aviaţie de o rectitudine desăvârşită. Totul este fragil în calculele noastre şi siguranţa noastră nu este decât aproximativă. In războiu, aceste adevăruri devin repede evidente. Adevăratul eroism nu se arată prin iluzii sau cuvinte. Aviatorul care trăeşte în realitate şi este supus surprizelor, cunoaşte care-i sunt riscurile.

In deşertul Lybiei trebuie să a surprins şi îngropat multe echipagii rătăcite sau care printr'un accident au trebuit să aterizeze în dune, la câteva sute de metri de un drum, dacă n'avem orientarea cerului suntem iremediabil condamnaţi.

Este deajuns să ne reamintim de moartea locotenent-colonelului Leboeuf şi a locotenentului Châtenay, în 1916, în timpul operaţiunilor franceze pentru recucerirea Tripolitaniei.

Intorcându-se din regiunea Nelui, echipajul francez, deşi familiarizat cu locurile se îndreptă fără să observe pe drumul care duce dela Tatahouine spre Ghadames. Rătăci până ce fu forţat să aterizeze pe creasta unei dune. La 300 de metri numai de drum a fost găsit avionul cu corpul locotenent-colonelului Leboeuf, în 1917 iar cel al locotenentului Châtenay în 1918, îndepărtaţi unul de celălalt numai cu câţiva metri.

In aceste întinderi acoperite de nisip, două elemente au o valoare de primă importanţă: drumurile şi apa.

Pentru mişcările de trupe, aprovizionări, pentru tot, în fine, ceeace se numeşte activitate militară nu se poate concepe alt mijloc decât drumul, drumul solid, capabil să suporte un trafic intens de convoiuri încontinue, necesare armatelor din regiunile lipsite de resurse. Apa este rară. Fără aceste două elemente primordiale, viaţa omului şi animalului este imposibilă.

Fără să ne întoarcem la Cambyse şi Perşii lui, este îndeajuns să ne amintim de greutăţile pe

MAREŞALUL GRAZIANI

care a trebuit să le înfrângă Napoleon în 1799 în marşul său spre Saint-Jean d'Acre şi mai ales când a trebuit să abandoneze asediul după patrusprezece asalturi în timpul retragerii spre Cairo, pentru a înţelege care sunt problemele care se pun soldatului şi aviatorului.

Bonaparte n'a avut de luptat decât în contra unor grupări de mameluci şi armata lui de 13.000 de oameni, care din campania din Italia, uşoară era deprinsă cu drumurile cele mai rele, pe care furgoanele avansau cu multă greutate.

Bonaparte, dând exemplu, cedă furgoanelor cei doi cai de călărie şi cu toată oboseala merse, cea mai mare parte a drumului, pe jos.

Astăzi, condiţiunile războiului sunt mult mai rele.

Revoluţia civilă in Anglia

va desăvârşi procesul de prăbuşire a imperiului britanic

Alarmat de proporţiile nemulţumirilor populaţiei civile d. Churchill a făcut promisiuni de ordin social

Garda civilă engleză concentrată pentru reprimarea turburărilor

Situaţia internă a Angliei se tărăgănează pe zi ce trece. Ultimele ştiri primite din străinătate sunt de natură să arate până şi celor mai sceptici că departe de a prezenta imaginea unui bloc compact şi indestructibil, imperiul britanic se află în marginea prăpastiei, nu numai din punct de vedere militar, ci şi din cel al ordinei interne.

Intr'adevăr, nemulţumirile populaţiei engleze nu mai pot fi înăbuşite, cu tot regimul draconic al aparatului de stat care a reprimat fără milă orice încercare de protest. Astfel, abia la câteva zile după ce telegramele ne-au adus vestea arestării a numeroase personalităţi din înalta societate londoneză, se anunţă — prin Stockolm — că ministerul de război britanic a transmis o informaţie referitoare la misiunea gărzii civile engleze, care nu poate fi folosită pentru nevoile apărării interne, INTRUCAT EA TREBUIE ŢINUTĂ IN REZERVA SPRE A INĂBUŞI DELA INCEPUT ORICE INCEPUT DE TURBURARI.

ANGLIA

In această direcţie săptămânalul „Stockolm" anunţă că LA LONDRA S'AU PRODUS NUMEROASE ŞI GRAVE INCIDENTE IN ADAPOSTURILE PUBLICE, FARA CA GARDA CIVILA SA FI INTERVENIT.

Pe de altă parte este extrem de semnificativ faptul că paralel cu apelurile stăruitoare adresate Statelor Unite, pentru acordarea de ajutoare, d. Churchill a făcut la Harrow declaraţiuni prin care cerând poporului englez supunere şi răbdare, îi promite în schimb drepturi de ordin social de îndată ce se va sfârşi războiul.

„Numai un mic număr de englezi s'au bucurat până acum de avantagiile şi privilegiile comunităţii", — a declarat d. Churchill. „După terminarea războiului unul din ţelurile noastre va fi de înfăptuit un stat dedicat comunităţii în care aceste privilegii să fie repartizate într'o mare măsură bărbaţilor şi femeilor naţiunii întregi".

Rămâne de văzut măsura în care declaraţiile d-lui Churchill vor reuşi să liniştească spiritele populaţiei engleze ajunsă la limitele răbdării şi rezistenţei.

Naşterea Domnului

(Continuare din pag. 1)

par'că atâtea reci eternităţi care cad peste noi, dar rămânem departe de urmele sfinte, — căci când paşii acela îndepărtaţi s'au stins în aislpurile părăsite. I-am dat lui Iisus nu ştiu ce religioasă aprobare de principiu, i-am ridicat Bisericii în care la ore fixe ne ducem, şi i-am dat chiar frumuseţea artelor noastre care încearcă greu să prefigureze „tot" ce nu suntem în stare s'atingem... Arta noastră care „imită" Graţia!

Dar nu ne va fi cerut Iisus mai mult? „Fiţi ca aceşti copii" — spune el într'un loc, şi cuvintele ard pe buzele lui de febră... Fiţi ca aceşti copii! Iată sărbătoarea noastră de azi... Se rezumă astfel tot ce ar trebui să ştim că se cheamă cu adevărat Iisus!

Şi mai unde suntem? Cuvântul nostru mărunt şi mizer, cum ne restitue lui, — acestui întreg din care suntem o parte... — viaţa noastră cum ajunge în cerul vast al altei inimi în care Iisus ne-a chemat!

Iată-ne pervertiţi de atâtea barbare culturi care n'au nimic din ceea ce ne-a adus-o Iisus... Strigăm de ură în toată fiinţa noastră, ne împărţim în grupuri, ne respingem, suntem omorâţi şi ucidem — din numele Domnului, în sfârşit, facem un scut infam pasiunilor noastre! Ce zic! îl coborîm pe Iisus între noi — şi aproape că îl facem, îl invităm să ne semene! Să fie ca noi... Totul este avariţie şi calcul...

De aceea Iisus ne-a chemat: fiţi ca aceşti copii. Ei singuri sunt liberi, nu s'au consumat şi nu s'au corupt în relaţii, n'au schimbat o lege cu alta, cu atâtea altele, — ei singuri cunosc universala pace a inimii simple! Ei nu mint fiindcă nu ştiu de ce să mintă, nu fură, fiindcă totul e al lor, iar mâinile lor se deschid tot atâta de libere ca să dea şi ca să primească... Imbrăţişarea lor este unanimă! Păcatul nu este în ei decât ca un grăunte, grăuntele pe care l-au moştenit — tot valul de venin al pământului care va trebui să-i cuprindă... Dar până atunci în ochii lor este răsăritul primelor aurore şi este cea dintâi dimineaţă a lumii!

Alte spaţii, alte orizonturi — acesta este „CUVÂNTUL" care s'a „întrupat" în Staulul dela Betleem, aici ne-a chemat Iisus.

Să auzim cuvântul acesta atunci când corurile ne vor cânta din nou subt ferestre în noaptea sfântă — iar glasurile de copii să ne pătrundă viaţa! Oameni de pretutindeni, cari ne-am pierdut în întunericul lumii, plictisiţi de civilizaţii, de culturi şi de cărţi, să pricepem azi cel puţin că în glasurile astea este toată Fericirea pe care n'o ştim... Să ridicăm în noi în sfârşit Biserica interioară, universala Biserică unde să se nască iar copilul Fecioarei, şi în care să triumfe Copilăria... Să-l regăsim pe Iisus.

TOMA VLADESCU

Mic răspuns unui corespondent semit

D. Jean Grümberg, care-şi zice „umil intelectual jidan" ne scrie rugându-ne să publicăm un lung memoriu asupra chestiunii evreeşti, — memoriu care se termină, e adevărat, printr'un plan de retragere a evreilor din toate ţările ariene.

In scrisoarea d-sale, d. Grümberg ne face onoarea să ne aprecieze — lucru pentru care îi mulţumim — adăugând că am fi primiţi în întreaga lume dacă am constata că problema evreească nu se poate soluţiona decât printr'un exod „total" al populaţiei evreeşti de pe continentul nostru.

Eu nu ştiu dacă am atâtea calităţi câte binevoeşte d. Grümberg să-mi atribue. Dar ştiu un lucru: că sunt un om drept şi — aş îndrăzni să spun — foarte cinstit.

Deaceea, iată ce am de răspuns la scrisoarea d-lui Grümberg.

1) Mai întâi mi-ar fi greu să trec subt tăcere pasiunea studioasă cu care un om încearcă să dea soluţii într'o vastă problemă a neamului lui — a cărui situaţie este astăzi cu siguranţă din cele mai dificile;

2) De altă parte însă mi-ar fi cu totul imposibil să dau la tipar memoriul acesta pe care mi-l trimite d. Grümberg. Publicarea lui ar însemna să sacrific o întreagă pagină de ziar, — lux pe care nu mi-l pot plăti. D. Grümberg trebue să ştie că după 15 ani de publicistică noi n'am reuşit să edificăm totuşi nici măcar 1% din acele faimoase întreprinderi de presă pe care până deunăzi le aveau în stăta fructuoasă proprietate conaţionalii lui: Pauker, Brauer, Blumenfeld et comp. Poate n'am avut talentul acestor domni. E sigur. Nici pasiunea lor... Probabil. Nici pregătirea, nici corectitudinea lor profesională... Mai sigur! Dar ăsta e rezultatul.

Nu putem face să apară astăzi decât aceste patru pagini şi cu dificultăţi enorme. Şi totul la o săptămână, odată. D. Grümberg va pricepe aşadar că argumentul nostru rezistă.

3) In sfârşit, sunt departe de a împărtăşi pe deplin memoriul d-lui Grümberg. Sau mai precis, nu sunt de acord cu d-sa decât acolo unde e vorba de exodul total al Evreilor ca unică soluţie în vasta problemă care se pune azi pe tot continentul.

Dar nefiind în măsură să dau cuvântul d-lui Grümberg, nu-mi voi îngădui nici să-l discut — fiindcă eu însumi am suferit, sufăr şi ştiu cât este de greu să ţi se înăbuşe cuvântul şi în acelaş timp să fii judecat!

Problema evreească însă, ni se pare că nici nu mai este în faza discuţiei, ci în aceea în care urmează să-şi primească soluţii.

De aceea vom răspunde d-lui Grümberg acolo unde suntem de acord cu dânsul, acolo unde e vorba de exodul total al evreilor.

Intr'adevăr, va trebui să li se găsească un loc în care să se ducă. Va trebui să li se faciliteze această retragere şi această nouă întemeiere a unui stat propriu. MAREA FINANŢĂ EVREEASCĂ VA TREBUI DETERMINATĂ, — LA NEVOE, SILITĂ CHIAR — SĂ SUPORTE MARILE CHELTUIELI PE CARE LE NECESITĂ EMIGRAREA IN MASĂ A EVREILOR. Aş spune aproape că această mare finanţă, care a beneficiat de toată anarhia lumii noastre de până ieri, va trebui obligată chiar la formula unui socialism naţional, să zicem, în care atâtea bunuri acumulate numai de unii să profite tuturor în noua lor aşezare.

Mai este desigur dificultatea că Evreii nu vor putea părăsi ţările în care se găsesc — şi între acestea, a noastră desigur, ea însăşi — ducând cu ei totalitatea unor bunuri acumulate mai totdeauna în cele mai dubioase întreprinderi. Nu s'ar putea îngădui de pildă contrabandistului Honigman să rămână posesorul unei averi câştigate prin furturi în dauna statului — şi pe care acum s'o transporte aiure.

Dar o soluţie totuş va trebui găsită. Şi mai ales totul va trebui să se petreacă în cea mai desăvârşită ordine.

Aceasta vream să răspund la scrisoarea d-lui Grümberg. Şi iată, faptul că este „Jidan", nu m'a împiedicat s'o fac...

La fel, dacă d. Grümberg izbuteşte să-şi tipărească memoriul — într'o broşură eventual, sau chiar într'o gazetă mai bogată decât a noastră — noi făgăduim să-l discutăm aici.

Credem astfel că nu am căzut cu nimic subt regulele eleganţei... Şi nu vi se pare d-le Grümberg că suntem mai omenoşi în orice caz, mai umani decât Paukerii de pe vremuri?

Probabil că suntem... mai creştini!

T. V.

Războiul naval

Un vas comercial inamic scufundat de submarinele germane

Tip. „UNIVERSUL", Str. Brezoianu 23—25